

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Subscription rates table with columns for 'PEREPLATA' and 'ПОДПИСКА' and rows for 'One year', 'Six months', 'Three months'.

За кождо мѣсяць адрес платиться 10 центів.

Telegram address: 498 Montgomery, Telex U. N. С. 1888 Montgomery.

Foreign Money Order.

Address: "СВОБОДА", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СУД ПРО ПИКЕТИ.

Найвищий Суд Злучених Держав розбирав в понеділок одну справу, в котрій точкою осередности були права робітників підчас страйку.

Том поді, що стали предметом судової розправи, був страйк робітників одної залізної фабрики в місті Греніт Сіті, в штаті Іллінойс. Як се звичайно буває підчас страйку, підприємці вдалися до суду за судовою заборорою проти страйкарів. Послушаний суд видав дуже широку судову заборорою, казуючи робітникам навіть наймірніші підчас страйкування перекопати стальні колії покинути роботу на заводі.

Робітниця юнія вела спротив проти судової заборони. Підкажучи) і апеляційний суд зніс судову заборорою низчого суду. Тепер зара фабрики вині в Іллінойс і справа перейшла до Найвищого Суду Злучених Держав. Сей суд зясував, що мотиви судової заборони найвищого суду, мотивування, подане судом до цього рішення, розбирав докладно, що робітникам вільно, а чого не вільно робити в час страйку. З огляду на те, що мотивування видав Найвищий Суд Злучених Держав, то воно буде на будуче мати просту силу закону і буде братися за основу слідуючих судових рішень. З той причини варті з ним ближче познакомиться.

Суд признає загально робітникам право страйкувати, страйкарів признає право наклеювати до страйку других робітників, які на страйк не вийшли. В той спрб Суд признає прізви пікетування, себто право страйкарів уставляти коло фабрики, проти котрої звернений страйк, страйкових сторожок і відповедання про страйк нестрайкуючих робітників. Однак, якиш що признавши право пікетування, суд зараз береться його обмежити. Він ставить умови, яким мусить відповідати пікетування. Щоби бути признаним, дозволено, воно має відбуватися законно і мирно. Для ближчого означення, що таке законне і правне пікетування, суд подає два мірила. На перше він признає фабрикантові право свобідного доступу до фабрики; значить, з одної сторони, робітники, що вийшли на страйк, мають право уставляти коло входу до фабрики свої пікети, але з другої сторони ці пікети не можуть робити нічого такого, що моглоби викликати збійовник, яке не давалоби страйковалому свободно виходити до фабрики. Суд признає, що страйкарі малиби право виставляти коло кожного входу до фабрики хоч одного сторожа, але не каже докладно, кільки саме людей може бути в кожному пікеті; се на погляд суду повинно залежати від кожного спеціального случаю: раз 1-5 людей в пікеті можнаби дозволити, тоді як в другім случаю і двоє людей вже булоби порушенням права. Значить, се питання все ще лишається базичне непорішеним і на будуче буде предметом спорів та коштовних процесів між юніями та підприємцями.

Захоронюючи право властителя фабрики до свобідного доступу його робітників до неї, Суд виходить зі становища осередности приватної власности. Крім цього суд обмежає право пікетування ще з другого становища. Він каже, що не лише фабрикант має певні виразно законом признані права щодо своєї фабрики, але і робітники мають також певні права, які суд уважає за свої обовязки оборонити. Суд признає робітникам право страйкувати, коли вони хочуть, але з другої сторони признає право другого робітникам працювати в час страйку, якщо вони не годяться на страйк. Суд уважає за це право робітників і визнає своєю властью, щоби свого права робітників перед порушенням. Страйкуючи робітникам вільно перекопати працюючих робітників і старатися наклепити їх на свою сторону, однак вільно се робити лише так, щоби в цьому перекопанню не було навіть сліду насильства. Як широко розуміє суд насильство, видно з того, що суд уважає за безправство, якиб робітник, стоячи як страйкова пикета, поводити працюючого робітника, про заряджений страйк, а описав ішов за ним, як той не хоче його слухати. Також таке неважке напруження страйковалому суд готове уважати за насильство, яке переступає границі правного та мирного перекопання страйковалому.

ГРОШИ НА БОНДИ ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ: DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.) 1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ПОВСТАННЯ УКРАЇНИ

(Вид спеціального кореспондента "Свободи").

Відомости, які доїшли надійшли соди про війну підготовленого року на Україні, це й тепер не дають змоги цілком вільно сказати, який характер і які форми той рух має. Ще й досі не можна з певністю сказати, чи доведеться добухну до почину самого народу, а Петлюра й його люди тільки поклади за народовею хвилею (так кажуть офіційні українські жерела), чи ж це в дійсности тільки інтервенційна акція Петлюри, в якій народні маси в тій чи иній мірі беруть участь (так кажуть офіційні англійські жерела).

З дві-три дні ця справа мусить висвітлювати, а тимчасом подаю ті нові фактичні відомости про повстання, які мені побачили з різних жерел збірали.

У Каменицькій повісті.

Каменицький звільнено від більшовицької влади, після одних відомостей — вночі з 27 на 28 грудня силами повстанчої армії вилізли в місто, в ніч на 29 грудня силами повстанчої відділу отамана Заболотного.

Польським загоном, командиром, чека і агентів обслідували виразно. Червона міліція перейшла до повстанців. З визнаних винуватців політичних звязків, трьох з них вилізли в місто, чекали смертної кари за належність до протибільшовицьких організацій.

Місцева людина організація, тимчасовою владою в Каменицькій повісті, Українським Національним Комітетом.

Облога Одеси.

Одесу обложили повстанці. Всі шляхи до Одеси перетято. Повстанці перекопали три залізні дороги, що влізли в місто. Повстанці організується й зміцнюються за допомогою старшин з Німечко-колоністів. Повстанці мають гармати й кулемети.

На Подолі й Київщині.

Повстанчий рух, як видно, охопила ще Подолі й Київщину аж до Кременчука. На Київщині повстання вивузло ще в 20-х числах місяця жовтня. Побачивши, що червоні війська відтягнуто до румунського та польського кордонів, сезиши шим спокійству, винищили відділи "Вохри" ("вооруження охрана") й очинили шість Уманщини від Одеси до Київщини.

Новий Ущип повстанці зробили страшно різно; винищено всіх безбарбаских бандитів, які широкі допомагали чекістам. Коло Бару повстанці зделалися з дивізією отамана Заболотного, яка, об'єднаною Жмеринку, йде на Омелянці.

У районі Сквира-Липовець Ольгопіль почався великий повстанчий рух, який доходить на північ до Винниці й на південь до Батяти.

В останніх відомостях повстанці зянали Ямпіль, Рибниці, Кудинці, Вендичани, Липовець й Черкас.

СУДИТЬ ТХ ПО ТХ ДІЛАХ, А НЕ ПО ТХ СЛОВАХ.

З ПРИВІДУ ВІДВОЗІ "СОЮЗ ХЛІБОРІВ УКРАЇНИ".

(Вид власного кореспондента).

В "Свободі" (ч. 228 з 30. вересня) поміщена стаття л. н. "Догодний монархизм Великого Країни". Як який позитивний дуже докладно зміст "Відозви Союзу Хліборобів України до братів-хліборобів і всего українського громадянства". Це відозва "Союзу Хліборобів України" се організація, яку утворилися в Варшаві а поміщики, які мали маєтки на території України. Ці поміщики до революції були власниками а Польцями а до Росіями і не тільки не думали про будувати української держави, але відносилися до шого української держави, як до чужої. Як тепер почути державности не побачили в собі покликання будувати українську державу і захищати себе в своїй відозві своїми спасителями України.

Лівобереза Україна.

З Виниці до Каміня повернулись люди, які переказують, що повстання перекрутили в Лівоберезі Україну, де в Богатого місцевостях влада перейшла до рук повстанців.

У Кременчуцьким напрямку чутливо сильну гармату стріляють в напрямку Каміня.

Селяне і повстання.

Селянська людина, як видно, ставиться до повстання спокійно.

Повод Збручен на селах правлять могоби й роблять самосуди над комуністами. Найвищою жінство бере участь у націоні комуністів. Мотяться літо.

Тисячі селян з румунщини й на власних конях пристають до повстанчого війська.

На півночі, в районі Малин-Бородана-Макіїв в напрямку на Фастів по селам червоного званом скопуються війна, молодь об'єднується в повстанчі загони, а старші люди заводять по селах сувору сторожу, котрої призначення і цілі невідомі.

По всіх дорогах розставляють чекі, які перевіряють перепутки, видаючи повстанчим організаціям.

У районі Ямполь селянство без жалю наказу знищує телеграфічну й телефонічну комунікацію.

Лтаки.

Партизанська армія має в своїм розпорядженні також лтаки. У місті Львові лтаки літають біля бомби й полетів у напрямку Жмеринки. Потім пролетіло ще два лтаки в напрямку Проскурову.

Червона армія.

Більшовики, під натиском повстанців, у паніці, кидаючись туди, тують до Дніпра.

Зібрані на кордонях Польщі червоні війська, внаслідок подій в запліду, деморалізувались й розбіглися.

Перші жертви.

Центральний комітет української народно-республіканської партії повідомляє про, незалежно від того, чи повстання в Україні, а членів партії генерал-хорунжого Галкина та сотника Юрка Волошенка.

Українська преса.

Українські часописи відгукуються на події на Україні відповідно до свого партійного й національного напрямку.

Замінене польсько-українського кордону.

У звязку з нотами протесту, поданими представниками соціальної влади Караханом і Шумським Польщі за те нібито Польща відмовилася від руху на Україні, польський уряд контролю на польсько-українському кордоні й нікого через кордон не пускає з 1-го березня, 7 листопада.

Радники.

Заньскі маси, ті дієсні хлібороби, які в своїй рукам обробляють землю і виробляють хліб?

Ні! Про ті українські селянські маси, про тих дієсних хліборобів хліборобів, говорять далі, а отендіючи згордо як про "масу" яка, йде за тим, що більше пообіщає — тому йшла аразу — за українськими соціалістичними й демократичними провідниками, а потім пішла проти них за більшовицькими.

Значить, не українське селянство є тою "хліборобською масою", яку так величає відозва "Союзу Хліборобів України" за вірність українським національним і державним ідеалам. Ні, — під тою "хліборобською масою" розуміють авторів відозви, а отендіючи маси українців, які підлягають під П український національний і державний патріотизм, з українською дієсністю, власні дієсності говорять, що українська держава, яку на Україні була тою, яка під Польщею сповільняла, під Московщиною змовою вилася і стала

вором українського народу. Ті самі члени Союзу Хліборобів України за царських часів були однією Польщикою, друзі Мобілізації, а тепер ті самі панове мають відгаду говорити, що вони і їх поміщицька класа се єдині українські патріоти державники.

Се треба мати на увазі, читачу, коли ви читали вчерашніх Польжиків і Москалів, нішніх українських монархістів.

Сеї одніи українських монархістів не може змінити та обставина, що між ними є і деякі, яких український патріотизм висий усіх сумнівів. Досі з таких одних виділилися публічно за українською мовою Едуард Чикаленко, Сергій Шемет, Вячеслав Липинський. Та коли вони дують, що українську державу може збудувати спільно з а зросіянами поміщицька класа України, то їм нема нічого вважати. Такий експеримент бачили ми вже за гетьмана Скоропадського. Сергій Шемет з цілою групою однодумців брали активну участь в гетьманських перевороті. Однак то напав за гетьмана на Україну? Московські помішники і московські капіталісти!

Зрештою який наслідок поміщицької класи в Україні була національно українська, то й тоді й монархістичні змагання розбила би так само поборовають, бо поміщицька Україна — се неволя народу.

Прага, 8. листопада, 1921.

Др. Михайло Лозинський.

poorly addressed letters just like the larger boys and girls are delayed by a bunch of "bad kids" lagging along. You boys and girls can help the Postal Service save your father some money, but must help to pay the cost of searching addresses on letters and parcels sent out by this one careless and thoughtless family in every town.

CHRISTMAS MESSAGE

Office of the Postmaster General, Washington, Nov. 22, 1921. To the Boys and Girls of the United States. Christmas is almost here. Your great Post Office Department has a big job ahead and needs your help.

Think what it means to be Santa Claus to our 100,000,000 people and to deliver Christmas parcels to every family in this great country within the short space of a few days and without disappointment.

It can be done, and we're going to do it if we may have your help. I want to enlist the active assistance of every boy and girl in the schools of our country in getting parcels mailed THIS WEEK to relieve the rush that may come directly before Christmas.

Will you go home to-day and take this message to your parents and friends:

"Our postmaster has asked us to mail our Christmas parcels THIS WEEK, for, unless we do, Uncle Sam's load may be so heavy the last few days before Christmas that he won't be able to deliver all the presents by Christmas eve."

The parcels must be well wrapped and tied and addressed plainly. Please use red wax to seal in good condition with their Christmas appearance unspoiled. You can put on your packages, "Do not open until Christmas."

There are some other things, too, in which you can assist in improving the mail service and in millions of dollars a year that is now wasted because of our carelessness—yours and mine.

Every day that you drop a letter in the mail box 40,000,000 other letters are already pushing and jamming through the postal machinery. One letter a day for each family of five persons living in the United States is given to the post office for mailing any day there are about 8,000,000 other letters ahead of yours passing through the postal machinery. This is an ordinary day; at Christmas time it is multiplied, many times.

One family in about every ten mails an addressed letter in the mail every day and pays over 2,000,000 half addressed letters with the 20,000,000 fully addressed letters. That means that the fully addressed letters must wait on the slow moving

When you send a parcel to the post office for mailing any day there are about 8,000,000 other letters ahead of yours passing through the postal machinery. This is an ordinary day; at Christmas time it is multiplied, many times.

One family in about every ten mails an addressed letter in the mail every day and pays over 2,000,000 half addressed letters with the 20,000,000 fully addressed letters. That means that the fully addressed letters must wait on the slow moving

ЗМАВЛЯЮТЬ СЕРПАС ЛЮСТРОВАНІ НАРОДНІ КАЛЕНДАР ТОВАРИСТВА "ПРОВІТ" НА 1922 РІК.

Щим 75 центів з пересилкою. Пишіть на адресу: "СВОБОДА", 88 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР РІЗДІВНИХ КАРТОК.

Спішіть за Желянинами Різдвяних Свят своїх рідних і знайомих, бо Свита вже близько. Маю як сидіти грати елєванні карти; з золотими витисками, шпальєрного виробу. Цим за шугу 8 центів. Пишіть на адресу: "СВОБОДА", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

